

UABDIVULGA
REVISTA DE DIVULGACIÓ CIENTÍFICA

ACTIVITATS

TESIS

GRUPS DE RECERCA

ENTREVISTES

AVENÇOS

A FONTS

ART I HISTÒRIA

03/2015 - Estudi dels caps claus del jaciment de Chavín d'Huántar

L'arqueologia comunament s'ha acontentat amb l'estudi estètic/iconogràfic de les formes de representació en la prehistòria. Aquesta investigació considera que aquestes aproximacions, a més de ser apriorístiques, no aporten informació sociològica per a l'estudi de la realitat social en una determinada situació històrica. A través d'un cas concret d'estudi, els caps claus del jaciment arqueològic de Chavín d'Huántar, s'ofereixen les principals formulacions teòriques i metodològiques per a la inclusió de la representacions com a formes singulars de materialitat social.

Referències

"Las Representaciones Figurativas como materialidad social: producción y uso de las cabezas claves del yacimiento arqueológico Chavín de Huántar, Perú", tesi doctoral d'Andrea González-Ramírez, dirigida pel Dr. Pedro Castro Martínez i el Dr. Juan Antonio Barceló Álvarez i lligada al Departament de Prehistòria.

Aquesta tesi doctoral exposa els resultats d'una investigació la base empírica de la qual és un conjunt d'escultures de pedra amb forma de caps del jaciment arqueològic de Chavín d'Huántar, Perú. Una porció apical tallada, conjuntament amb la litoescultura, indica un context d'ús original exclusiu a la maçoneria megalítica externa, alguns dels representants in situ de la qual mostren un ús estandarditzat en el terç superior dels principals edificis d'un complex arquitectònic monumental, situat en una estreta vall dels Andes Centrals, amb una vigència temporal que ha estat datada entre els 1200 / 500-400 cal ANE.

Aquest conjunt d'objectes, provinent d'una col·lecció museogràfica i d'una dimensió temporo-espacial arqueològicament molt complexa, permet problematitzar alguns aspectes teòric-metodològics medulars emprats tradicionalment en l'estudi arqueològic de les representacions figuratives. Des d'un punt de vista teòric general, es considera que l'interès en l'estudi de les representacions figuratives arqueològiques no resideix en la seva singularitat, sinó que, com tota materialitat social, en primera instància deriva de la concreció del treball humà.

Després, a nivell substantiu, s'argumenta que el seu interès específic refereix al fet que la seva existència deriva de necessitats socials de caràcter politicoideològic o, simplement, idiosincràtic, els factors explicatius de les quals no es troben en un pla d'identitat amb tipologies d'organització social, sinó que aquesta ha de ser entesa cas a cas, sempre que les evidències disponibles de la producció i reproducció de la vida social que les sol·licita, permetin posar en relació la producció i ús de les representacions figuratives en una situació històrica concreta.

AVENÇOS

Transformació del paisatge al voltant de l'Estany de Banyoles al Neolític

L'anàlisi del registre pol·línic de l'Estany de Banyoles i la seva contextualització amb altres dades arqueobotàniques procedents del jaciment neolític de La Draga ha permès caracteritzar les condicions ambientals en què es van desenvolupar les comunitats neolítiques, així com reconstruir que les pràctiques econòmiques d'aquestes comunitats van tenir sobre la cobertura vegetal.

[+]

TESIS

Orígens i desenvolupament del feixisme xinès

Quan es parla de feixisme xinès es fa referència a les Camises Blaves o Societat de la Pràctica Rigorosa dels Tres Principis del Poble. Però hi va haver una altra organització, menys coneguda, el Moviment de la Nova Vida, una plataforma feixista de masses basada en la captació, enquadrament i control de la població bàsicament a través de polítiques socials.

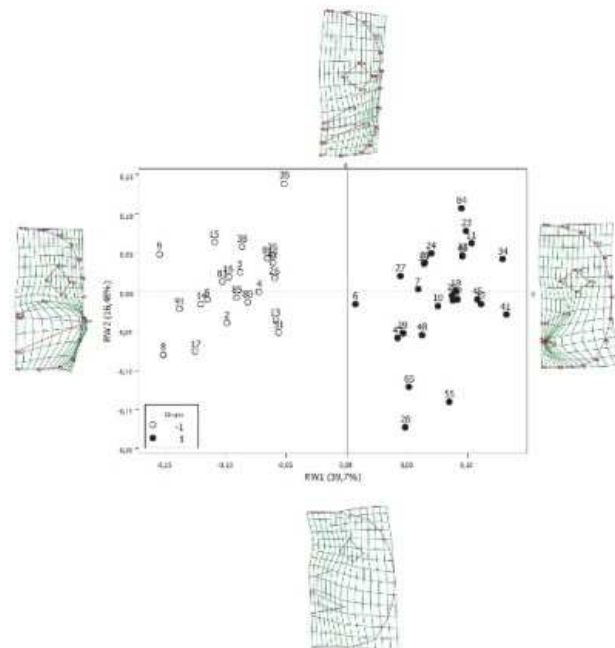
[+]

AVENÇOS

La caça amb arc durant el Neolític podria haver ajudat a la cohesió social

S'han recuperat tres arcs de fusta de fa més de 7.000 anys al jaciment de la Draga (Banyoles, Girona), que constitueixen l'evidència més antiga de caça amb arc neolítica. L'escassa aportació de la caça al conjunt de la dieta permet suposar que la seva funció transcendia l'estrictament subsistencial, sent un element que reforçaria el sentit de col·lectivitat i la cohesió social.

[+]

Imatge 1: Distribució de la variabilitat morfològica mitjançant superposició de fites de morfocoordenades a través de morfometria geomètrica bidimensional.

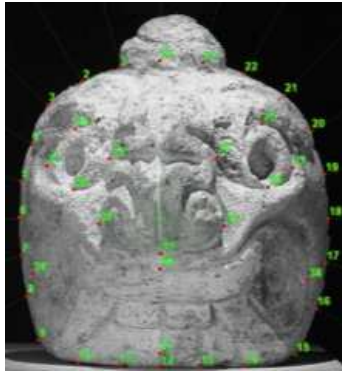
El desenvolupament d'aquests punts de partida teòrics va conduir a tres preguntes principals: Quin va ser el nivell de l'estandardització de la producció de les escultures? Permet l'existència d'estandardització, si és que n'hi hagués, identificar un treball especialitzat? Si és que es tracta d'un treball especialitzat, ¿admet compatibilitat amb altres activitats de subsistència o tendeix a l'exclusivitat?

AVENÇOS

Identificada la necròpolis més antiga de la Península Ibèrica

Un estudi amb participació de la UAB ha permès datar les restes de deu individus del jaciment de El Collado (Oliva, València) amb una antiguitat d'entre 9.500 i 8.500 anys, i aporta noves pistes sobre els rituals del dipòsit del cadàver durant el Mesolític. La datació de les restes ha permès identificar-les com les més antigues de la Península Ibèrica.

[+]

Imatge 2: Exemple de registre de fites de morfocoordenades (landmarks) en un cap clave.

La integració dels resultats obtinguts en les diferents anàlisis sobre les propietats físiques i figuratives de les litoesculturas mostra un alt grau d'estandardització que es veu reforçat per la presència de dos principals grups de representació excloents. Una revisió dels antecedents d'algunes tècniques de talla directa en pedra escultòrica, els resultats obtinguts de les anàlisis sobre el conjunt d'objectes i la seva integració en diferents fases constructives d'un nou procés de producció arquitectònica, suggereixen que aquesta estandardització derivaria d'una producció especialitzada, possiblement acompanyada d'una institucionalització dels sistemes de transmissió de coneixements que, sumat a les evidències arqueològiques disponibles de la producció i reproducció de la vida social, podrien reforçar la hipòtesi relativa a una concentració de la dominació de la producció intel·lectual per part de grups minoritaris, el compàs de benefici econòmic dels quals encara requereix de majors proves empíriques.

Imatge superior esquerra: Caps claves.

Andrea González-Ramírez
Departament de Prehistòria
andre.gonzalez.ramirez@gmail.com

Si tens propostes: premsa.ciencia@uab.es

E-mail per rebre el nostre butlletí

Enviar